

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Stanisław
Nazwisko: Kaszczuk
Miejsce urodzenia: Krobonosz
Data urodzenia: 15-03-1924
Imię ojca: Teodor
Imię matki: Natalia
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>Stanisław Kaszczuk (ur. w marcu 1924 r.) od wiosny 1947 był współpracownikiem zbrojnego oddziału WiN pod dowództwem por. Józefa Struga „Orдона”, a następnie (od lata 1948) oddziału WiN pod dowództwem ppor. Edwarda Taraszkiewicza pseud. „Żelazny” (w latach 1946-1949 dowódcy jednego z oddziałów WiN na terenie powiatów Włodawa, Chełm i sąsiednich, a w latach 1949-1951 dowódcy samodzielnego oddziału partyzanckiego na tych terenach). Stanisław Kaszczuk nosił pseudonim „Daleki”, był łącznikiem i wywiadowcą oddziału „Żelaznego” na terenie powiatów Włodawa i Chełm oraz rodzinnej wsi Zbereże. Figuruje w aktach WUBP w Lublinie i PUBP we Włodawie z lat 1951-1956. Zapisano w nich między innymi, iż Stanisław Kaszczuk został "zatrzymany dnia 6 X 1951 r. za to, że w okresie od jesieni 1948 r. do 6 października 1951 r. był członkiem bandy terrorystycznej pod dow. Taraszkiewicza Edwarda ps. „Żelazny” (...)". Ponadto "w okresie od kwietnia 1947 r. do 6 października 1951 r. nielegalnie przechowywał kilka jednostek broni i większą ilość amunicji". Zanotowano, iż Stanisław Kaszczuk wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Lublinie z dn. 10 marca 1952 został skazany na dożywotnie więzienie. W tzw. kartotece skazanych zapisano, iż Stanisław Kaszczuk został zwolniony z więzienia dnia 23 sierpnia 1956.</p>		<p>Wpis na podstawie zapisów ewidencyjno-kartotecznych.</p>
<p>Stanisław Kaszczuk pseud. "Daleki" występuje w obszernych aktach WUBP i KW MO w Lublinie i PUBP we Włodawie z lat 1945-1969 zarejestrowanych jako Sprawa Obiektowa kryptonim "Zdrajcy"/ "Dzikusy". Sprawa ta dotyczyła poszukiwań i rozpracowania kilkudziesięciu żołnierzy i współpracowników zbrojnego oddziału WiN pod dowództwem Leona Taraszkiewicza pseud. "Jastrząb" i następnie oddziału pod dowództwem ppor. Edwarda Taraszkiewicza pseud. „Żelazny” z lat 1945-1951, w tym łącznika i wywiadowcy oddziału - Stanisława Kaszczuka. Sprawa ta była prowadzona w latach 1945-1953 przez PUBP we Włodawie.</p>	<p>IPN Lu 08/213 t. 3, 8, 22 (O/230).</p>	

Stanisław Kaszczuk figuruje w aktach kontrolnych śledztwa PUBP we Włodawie i WUBP w Lublinie z lat 1951-1958. Akta te dotyczyły poszukiwań i rozpracowania dziewięciu współpracowników i pomocników zbrojnego oddziału ppor. Edwarda Taraszkiewicza pseud. „Żelazny” z lat 1948-1951, w tym łączniczki i wywiadowcy oddziału - Reginy Ozga. Akta te dot. także postępowania dotyczącego działalności Stanisława Kaszczuka "w nielegalnej organizacji" pod dowództwem Edwarda Taraszkiewicza "Żelaznego".

IPN Lu 01/574 (III/1646) t. 1-3.

Stanisław Kaszczuk figuruje jako oskarżony, wraz z grupą kilku innych osób, w aktach sądowych Wojskowego Sądu Rejonowego w Lublinie z lat 1951-1952. Akta te zostały opisane jako "Akta w sprawie karnej przeciwko Kaszczuk Stanisław (...) i inni". Byli oni oskarżeni o to, że w latach 1946-1951 byli członkami i współpracownikami "nielegalnych organizacji", tj. antykomunistycznych oddziałów partyzanckich pod dowództwem Józefa Struga pseud. "Ordon", Leona Taraszkiewicza pseud. "Jastrząb" i Edwarda Taraszkiewicza pseud. "Żelazny" na terenie powiatów chełmskiego, włodawskiego, lubelskiego i lubartowskiego (tj. o przestępstwo z art. 1, 3-4, 16 dekretu z dn. 13.06.1946 r. i innych). Stanisław Kaszczuk wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Lublinie z dn. 10 marca 1952 został skazany na dożywotnie więzienie.

IPN Lu-30/66 (Sr 92/52).